

1. โครงการพัฒนา นวัตกรรม “Rabit Alert”

การป้องกันความคลาดเคลื่อนในการให้ยาในห้องผ่าตัด ในการให้บริการผ่าตัดทำเส้นเลือดสำหรับฟอกเลือด ด้วยนวัตกรรม “Rabit Alert”

2. คำสำคัญ

การบริหารยา หมายถึง การจัดการ วางแผนให้ยา ช่วยเหลือ ซึ่งเน้น ติดตาม ประเมินผลและการให้ยาเข้าสู่ร่างกาย เช่น ยารับประทาน ยาฉีด ยาทา ยาสูด เป็นต้น โดยคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักการให้ยา ผู้ให้บริการ ได้รับยาอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการให้ยา

ยาที่มีความเสี่ยงสูง (High Alert Drugs) คือ กลุ่มยาที่มีโอกาสสูงที่จะเกิดอันตรายแก่ผู้ป่วย เพราะมีดัชนีการรักษาแคบหรือมีผลข้างเคียงร้ายแรงต่ออวัยวะสำคัญ เช่น สมอง หัวใจ ไต ฯลฯ

ยาที่มีชื่อพ้องมองคล้าย (Look Alike Sound Alike Drugs) (เป็นยามีรูปลักษณ์และออกเสียงเรียกชื่อยาคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน ทำให้เกิดความเข้าใจผิด และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนทางยาขึ้น บางรายเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยถึงขั้นเสียชีวิต

3. ภาพรวม

ปัญหา งานการพยาบาลผ่าตัด โรงพยาบาลสิรินธร ให้การบริการผู้ป่วยผ่าตัดทั้งในและนอกเวลาราชการ ในการให้บริการผ่าตัดทำเส้นเลือดสำหรับฟอกเลือดที่เรียกว่า AVF (Arteriovenous fistula) นั้น จำเป็นต้องใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูงในการทำผ่าตัด ได้แก่ ยา Heparin, ยา 1% Lidocain with adrenalin การใช้ยานิดดังกล่าวในห้องผ่าตัดมีโอกาสเกิดความคลาดเคลื่อนทางยาได้สูงเนื่องจาก เมื่อแบ่งยาทั้ง 2 ชนิดมาไว้ในถ้วยยาเพื่อใช้ในการผ่าตัดแล้ว คุณลักษณะภายนอก ยาทั้ง 2 ชนิดนี้มีลักษณะสีใสเหมือนกัน อีกทั้งการผ่าตัดอาจมีการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูงหลายชนิด ความซับซ้อนของการผ่าตัด ความเร่งรีบ การเปลี่ยนแปลงผลัดเวรของพยาบาล เป็นปัจจัยที่เพิ่มโอกาสในการเกิดความคลาดเคลื่อนในการให้ยาได้ หากเกิดอุบัติเหตุเหล่านี้ จะก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ป่วยทำให้ผู้ป่วยต้องใช้เวลาในการรักษานานมากขึ้น เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีผลเสียต่อหน่วยงานห้องผ่าตัดและโรงพยาบาล ทำให้เสียชื่อเสียง และอาจ

เกิดการร้องเรียนหรือฟ้องร้องได้ หน่วยงานห้องผ่าตัดจึงได้คิดค้นนวัตกรรม “Rabit Alert” มาใช้ในป้องกันความคลาดเคลื่อนในการให้ยาในห้องผ่าตัด ในการผ่าตัดทำเส้นเลือดสำหรับฟอกเลือด โดยใช้สายยางชิลิโคนสีต่างๆ (ผ่านการฆ่าเชื้อตามมาตรฐาน) สวมกับถ้วยยาเพื่อระบุสียางชิลิโคนกับยาแต่ละชนิด โดยมี “Rabit Alert Card” เป็นตารางบ่งชี้ชนิดยากับสีสายยางชิลิโคนและสีของหัวเข็ม Syringe ยา เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันเวลาใช้ในการทำผ่าตัด ซึ่งเป็นวิธีที่จะช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยได้รับยาผิดชนิด ป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา

เป้าหมาย

1. เพื่อป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยจากการบริหารยา
2. เพื่อสร้างแนวทางการบริหารยาในการผ่าตัดทำเส้นเลือดสำหรับฟอกเลือด (Arteriovenous fistula)

แนวทางการพัฒนา

ความคลาดเคลื่อนทางยาเป็นปัญหาสำคัญที่สามารถป้องกันได้ จากการศึกษาเรื่อง กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องก่อนให้ยาผู้ป่วย ซึ่งต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องตามหลัก 6 R ดังนี้

6 R หมายถึง

Right Patient = การให้ยาถูกคน ซึ่งตรวจสอบ จากตัวบ่งชี้อย่างน้อย 2 ตัวซึ่งบ่ง

Right drug = การให้ยาถูกชนิด โดยให้ตรวจสอบจากฉลากและการบันทึกการให้ยา

Right time = การให้ยาถูกเวลา ตามมาตรฐานเวลาของยาแต่ละชนิด

Right dose = การให้ยาถูกขนาด ตามแผนการรักษาหรือการคำนวณ เมื่อเทียบกับน้ำหนักตัวผู้ป่วย หรือผู้ใช้บริการ

Right route = การให้ยาถูกช่องทาง ตามมาตรฐานของยาแต่ละชนิด เช่น ทางปาก ทางผิวหนังหรือ เหน็บทวารหนัก เป็นต้น

Right technique = การให้ยาถูกเทคนิค โดยเฉพาะยาที่ต้องใช้เทคนิคพิเศษในการบริหารยา

4. สาระสำคัญของการพัฒนา

ก่อนการพัฒนา	หลังพัฒนา
<p data-bbox="315 529 824 634">๑. การป้องกันความคลาดเคลื่อนในการให้ยาในห้องผ่าตัด ด้วยการจดจำ</p> <div data-bbox="350 680 789 928"></div> <div data-bbox="350 966 789 1213"></div> <p data-bbox="386 1264 753 1306">รูปตัวอย่างการใช้ถ้วยยาแบบเดิม</p> <p data-bbox="315 1352 824 1457">๒. มีโอกาสเกิดการความคลาดเคลื่อนในการให้ยาในห้องผ่าตัด</p>	<p data-bbox="850 529 1360 634">๑. การป้องกันความคลาดเคลื่อนในการให้ยาในห้องผ่าตัด ด้วยนวัตกรรม “Rabit Alert”</p> <div data-bbox="886 680 1325 928"></div> <div data-bbox="886 966 1325 1213"></div> <p data-bbox="867 1264 1341 1306">รูปตัวอย่างการใช้นวัตกรรม “Rabit Alert”</p> <p data-bbox="850 1352 1360 1457">๒. ไม่เกิดการความคลาดเคลื่อนในการให้ยาในห้องผ่าตัด</p>

ตาราง แสดงตัวอย่าง Rabbit Alert Card

Rabbit Alert Card		
ชนิดยา	สี “Rabbit Alert”	นวัตกรรม “Rabbit Alert”
Heparin	ฟ้า	
1% Lidocain with adrenalin	ชมพู	

5. ผลลัพธ์

ไม่เกิดความคลาดเคลื่อนทางยา ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยจากการบริหารยา คิดเป็น 100%

6. บทเรียนที่ได้รับ

การนำนวัตกรรม “Rabbit Alert” มาใช้ป้องกันความคลาดเคลื่อนในการให้ยาในห้องผ่าตัด ในการผ่าตัดทำเส้นเลือดสำหรับฟอกเลือด ทำให้ผู้ป่วยที่มารับบริการในห้องผ่าตัดเกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการผ่าตัดอื่นๆ ได้อีกด้วย

7. การติดต่อกับทีมงาน

คุณรีนา	ฉันทแดนสุวรรณ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ หัวหน้าห้องผ่าตัด ที่ปรึกษา
นางสุนิรัตน์	พวงทรัพย์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
วนิชฐา.ส.น	เลาหวิทยะรัตน์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
ณัฐสุดา.ส.น	หงษ์ทอง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
สมาชิกห้องผ่าตัดโรงพยาบาลสิรินธร		